

IN DIT VIERDE DEEL VAN DE SERIE OVER KREUPELHEDEN WORDT ARTROSE BESPROKEN. ARTROSE IS EEN TERM DIE VEEL MENSEN TERECHT ASSOCIËREN MET STIJVE GEWRICHTEN EN EEN STRAMME GANG. HET PAARD KOMT WAT STIJF VAN STAL, MAAR NA EEN PAAR MINUTEN IS VAN EEN STRAMME GANG NIETS MEER TE BESPEUREN. DE OORZAAK HIERVAN KAN HEEL GOED ARTROSE ZIJN.

te liggen. In tegenstelling tot kraakbeen is bot echter wel gevoelig en in later stadium zal artrose een toenemende pijn en kreupelheid veroorzaken. Om toch een juiste verdeling van de druk op het gewrichtsvlak te krijgen breidt het bot zijn draagvlak uit door de vorming van extra bot rondom het gewrichtsvlak. Deze botwoekeringen zijn op röntgenfoto's duidelijk te zien en belemmeren de beweeglijkheid enorm. Artrose komt vooral voor bij oudere dieren. Twintig procent van alle oudere dieren heeft artrose en dit percentage neemt verder toe met de leeftijd. Artrose kan in principe in elk gewricht voorkomen, maar aantasting van gewrichten in de ondervoet of de sprong komt het meeste voor. Voor enkele gewrichten heeft de aandoening een bekende naam; de lage en hoge overhoef (bij artrose

GENEZING

Een volledig herstel van artrose is niet mogelijk, wel kan verdere verslechtering worden voorkomen of vertraagd. Er zijn veel voorbeelden van paarden in de topsport die met deze aandoening nog zeer goed functioneren. Soms helpt een kijkoperatie. Daarbij worden ontstekingsresten en losse botfragmentjes uit het gewricht gehaald en ruwe oppervlakken worden glad gemaakt. In bepaalde gevallen worden zelfs botdelen aan elkaar geschroefd om zo de beweeglijkheid die de pijn veroorzaakt te stabiliseren. Vaker nog wordt het aangetaste gewricht ingespoten met ontstekingsremmende middelen (zogenoemde steroïden) of hyaluronzuur (een bouwstof voor kraakbeen). De ingespoten stoffen hebben een stabiliserende werking op het kraakbeen, werken ontstekings-

deze zijn prijzig. Er zijn paarden die er baat bij hebben, maar meestal is er weinig effect.

Botwoekeringen die ontstaan bij artrose in een gevorderd stadium zijn op röntgenfoto's duidelijk te zien en belemmeren de beweeglijkheid enorm.

HOEFBESLAG

In veel gevallen van artrose in de ondervoet of de sprong zal een aangepast beslag voor verbetering zorgen. Vaak wordt om het paard te helpen het afrollen over de teen gestimuleerd door een goede opzet (het afronden en dunner maken van de voorzijde van het ijzer). Daarnaast kan voor schokdemping gezorgd worden door zooltjes en een opvullende kit. Eventuele standsafwijkingen kunnen gecorrigeerd worden door speciale ijzers of wiggen. Houdt er echter rekening mee dat bij oudere paarden een standsverandering vaker voor problemen dan voor een verbetering zorgt.

Door op jonge leeftijd te corrigeren richting de ideale stand, wordt overbelasting op latere leeftijd voorkomen. Omdat artrose niet te genezen is, is voorkomen sowieso het beste medicijn. Ga dus met regelmaat naar de smid en probeer overbelasting te voorkomen. Dat kan door een degelijk management met uitgekende trainingsopbouw. Ook loont het om paarden op jonge leeftijd te laten screenen. Worden er bijvoorbeeld ergens losse OCD fragmenten aangetroffen, dan geven die op latere leeftijd verhoogd risico op artrose. Daarom is het zinvol deze tijdig te laten verwijderen.

KREUPELHEID (3): ARTROSE

Artrose, ofwel gewrichtsslijtage, is een aandoening waarbij het kraakbeen van een gewricht beschadigd is. Dit kraakbeen zorgt samen met het gewrichtsvocht (de synovia) dat de gewrichten soepel kunnen bewegen. Door slijtage wordt het laagje gewrichtskraakbeen niet alleen dunner, maar ook het oppervlak wordt ruw. Daardoor kunnen de schokken door het kraakbeen minder effectief gedempt worden en moet het gewrichtskapsel een deel van deze functie overnemen. Het kapsel is hier niet op berekend, raakt op den duur overbelast en veroorzaakt een ontstekingsreactie. Door deze ontstekingsreactie wordt enerzijds het beschadigde gewrichtskapsel dikker en verliest zijn elasticiteit, anderzijds wordt het gewrichtsvocht dunner waardoor het zijn smerende functie niet goed kan uitvoeren. Doordat de gewrichten minder goed gesmeerd worden, raakt er steeds meer kraakbeen beschadigd. Er komt steeds meer druk rechtstreeks op het onderliggende bot

van het hoef- resp. kroongewricht), spat (bij artrose van het spronggewricht) en ook bij hoefkatrolontsteking kan artrose een rol spelen.

OORZAAK

Vaak ontstaat artrose door overbelasting. Overbelasting kan onder andere optreden bij een te intensieve training, maar ook bij afwijkende beenstanden of te lang wachten met bekappen. Daarnaast kan gewrichtsslijtage veroorzaakt worden door beschadigingen van buitenaf, maar ook van binnen uit zoals OCD of bepaalde stoornissen in de stofwisseling. Omdat artrose meestal langzaam ontstaat, zijn de kreupelheden aanvankelijk vaag. Na het van stal halen is het paard wat stram en stijf. Vaak verdwijnt deze stramheid na een goede warming-up. Daarnaast kunnen de aangetaste gewrichten overvuld zijn en warm aanvoelen. In een vroeg stadium voelen de overvulde gewrichten zacht aan, maar later kunnen ook de harde botwoekeringen duidelijk zichtbaar en voelbaar worden.

Voor een juiste diagnose moet je naar de dierenarts. Bij het kreupelheidsonderzoek zijn de buigproeven meestal positief. Met die informatie kan de dierenarts gericht verder werken. Daarbij geeft verdoving van het gewricht een schat aan informatie. Dat begint al bij het aanpakken van het gewricht. Is het gewrichtsvocht dat vrij komt te veel, te dun of troebel dan is dat een teken dat er iets mis is. Verdwijnt de kreupelheid na de verdoving, dan zit er een probleem in dat gewricht. De volgende stap is het nemen van een röntgenfoto. In een vroeg stadium van artrose zie je op röntgenfoto's echter weinig. Afwijkingen in het kraakbeen zijn namelijk niet zichtbaar op röntgenfoto's. En als er nog geen botwoekeringen zijn, is er dus weinig te zien.

Gewricht.

remmend en vullen de functie van het gewrichtsvocht aan. Het maakt de schade niet ongedaan, maar het kan de voortgang van het proces vertragen en de pijn verminderen of wegnemen. Helaas zorgt het inspuiten in een gewricht maar voor een tijdelijk resultaat. Na een eerste behandeling is het resultaat meestal zeer goed en kan de patiënt snel op zijn oude niveau in de sport terugkeren. Vaak keert na een periode van ongeveer een half jaar tot een jaar de stijfheid/stramheid en eventuele kreupelheid weer terug. Daarom moeten de inspuitingen worden herhaald met steeds kortere tussenpozen en dat maakt het een dure behandeling. Ook is het inspuiten niet zonder gevaar. Het gewricht moet aangeprikt worden en dat geeft risico op infectie. Er zijn diverse voedingssupplementen in de handel, maar

advertentie

Equilis® Equeza T

Een ideaal pantser tegen influenza en tetanus

Equilis® Equeza T beschermt paarden tegen de huidige circulerende Europese en Amerikaanse influenzavirussen (geheel volgens advies OIE/WHO). Bovendien beschermt het uitstekend tegen tetanus. Het vaccin kent geen vervelende

bijwerkingen en zelfs stalrust na vaccinatie is overbodig. Equilis® Equeza T is ook veilig te gebruiken voor drachtige merries. Vraag uw dierenarts daarom om Equilis® Equeza T.

Equilis® Equeza T bevat per dosis van 1 ml: Gezuiverde haemagglutinine/neuraminidase subunits bereid uit de equi influenza A virusstammen Praag/1/56 (H7N7), Neumarke/1/93 (H3N8) American lineage en Neumarke/2/93 (H3N8) European lineage en Tetanus toxoid. Indicatie: actieve immunisatie van paarden vanaf 4 maanden leeftijd tegen influenza veroorzaakt door bovenvermelde stammen. Bijwerkingen: er kan een voorbijgaande lokale reactie optreden. Contra-indicatie: géén. Reg. NL 09704 UDD.

Intervet Nederland bv • Postbus 50 • 5830 AB Boxmeer
Telefoon: 0485 587654 • Fax: 0485 587653 • E-mail: intervetnederland@intervet.com

